

Svenska impulser 3

Läraranvisning punktskrift

Verksnummer: 31593

Lärraranvisningens innehåll

Lärraranvisningen är till för att du som undervisande lärare ska få information om hur den pedagogiskt anpassade boken skiljer sig från originalboken och hur ni kan arbeta med den. Nedan kan du läsa vad respektive del i lärraranvisningen handlar om, så att du kan förbereda och planera arbetet med läromedlet på bästa sätt.

- **Generella förändringar av boken**
Under denna rubrik beskrivs de generella tillägg och ändringar som är gjorda i den punktskriftsläsande elevens bok, till exempel på vilket sätt ikoner eller text i marginalen är hanterade.
- **Sidspecifika förändringar**
Här kan du läsa om sidspecifika tillägg och ändringar som är gjorda i den pedagogiskt anpassade boken. Det kan till exempel vara en övning som omarbetats eller en bild som flyttats.
- **Till läsaren**
I den pedagogiskt anpassade boken återfinns alltid en text som riktar sig till eleven. Samma text hittar du också i lärraranvisningen. Den innehåller information som kan vara bra för läsaren att känna till innan arbetet med boken påbörjas. Läs denna text tillsammans med eleven!
- **Pedagogiska tips**
I denna del av dokumentet hittar du pedagogiska och metodiska förslag på hur ni kan arbeta med de olika uppgifterna i boken. Du hittar också exempel på hur skolan bör tänka kring läxor, taktila bilder, provsituationer osv. Här återfinns också förslag på olika pedagogiska hjälpmedel som skolan kan behöva köpa in eller ta fram för att ni ska kunna arbeta med boken på ett bra sätt.
- **Bildbeskrivningar**
Här hittar du en sammanställning av alla de bildbeskrivningar som beskriver originalbokens bilder.

Återkoppling och synpunkter

Dela gärna med dig av dina synpunkter på den pedagogiska anpassningen av denna bok till anpassningsfunktionen@spsm.se eller ring oss på tel. 010-473 50 00.

Behöver du komma i kontakt med försäljningen går det bra att mejla till order@spsm.se eller ringa på tel. 020-23 23 00.

Trevlig läsning!

Lärraranvisning

Titel: Svenska impulser 3

Författare: Carl-Johan Markstedt, Sven Eriksson

ISBN: 978-91-523-1989-5

Innehåll

Generella förändringar av boken	1
Sidspecifika förändringar.....	2
Till läsaren.....	4
Pedagogiska tips.....	5
Bildbeskrivningar.....	6

Generella förändringar av boken

- Pedagogisk anpassning gör läromedel tillgängliga för elever med synnedsättning genom omarbetningar av visuellt beroende text och bilder. Målet med pedagogisk anpassning är att elever med svår synnedsättning/blindhet ska kunna använda läromedlet på samma sätt som sina klasskamrater. De anpassade uppgifterna ska ha samma pedagogiska innebörd som förlagan och eleven ska vara lika självgående i den anpassade boken som de övriga klasskamraterna i sina böcker.
- Plocka upp den tryckta punktskriften samt eventuella svällpappersbilder så snart du kan och förvara pärmarna stående. Punktskriften riskerar att plattas till och svällpappersbilderna kan klibba ihop om de förvaras liggande. Den tillfälliga doft som kan förekomma då svällpappersbilderna är nytryckta hinner också avta tills de ska användas av eleven.
- Baksidestext och bildförteckning har utgått.
- När det uppstår en tom sida exempelvis för att en bild sträcker sig över två sidor har detta skrivits i som "tom sida" till eleven. Ex sid 178
- En bilaga med runalfabetet som taktill bild följer med boken.
- "Samtala om texten, Diskutera, Undersök samt Tips!" är kvar som rubriker men ikonerna är ej beskrivna.
- Vid dialoger har inledande versal och kolon använts i stället för endast versaler. Ex sid 265
Hedda: (tittar ut i trädgården och ...
Brack: (hörs utifrån...

Sidspecifika förändringar

30

Denna text är inplacerad efter stycket ”Den röda tråden”

- a. Det var ett exempel. Ett annat tydligt exempel är...
- b. För det första, för det andra ...
- c. Nu har jag beskrivit problemet. Hur ser då lösningen ut?
- d. Så ser det alltså ut i Sverige. Hur ser det ut i övriga världen?
- e. Nu undrar ni kanske varför jag tar upp detta? Jo, så här är det

200

Här har text lagts till:

I det här kapitlet kommer du bland annat att få lära dig att analysera berättarstrukturer, alltså hur noveller eller romaner byggs upp. I en sådan analys kan man bland annat titta på hur en berättelse inleds. Här är några kända inledningsmeningar ur litteraturhistorien. *Kan du para ihop rätt inledning med rätt verk? Romanerna (a-f) som du kan välja mellan hittar du under frågorna (1-6).*

262

Här har text lagts till:

Vissa pjäser blir klassiker och spelas om och om igen på världens teaterscener. Vissa repliker kan också bli klassiska och få ett eget liv utanför de pjäser de skrevs för från början. *Kan du para ihop de här replikerna med rätt pjäs? Pjäsförslagen a-e hittar du längre ner under replikerna 1-5.*

302

Denna text har skrivits in i boken.

Runsvenska 800–1225

1225 Äldre Västgötalagen

Fornsvenska 1225–1526

1526 Nya testamentet på svenska

Nysvenska 1526–1879

1526 Gustav Vasas Bibel

1732–34 Olof Dalin, Then Swänska Argus

1786 Svenska Akademien grundas

1874 Svenska Akademiens ordlista

1879 August Strindberg, Röda rummet

Nusvenska 1879–

Text har lagts till:

...alltså skriven med det latinska alfabetet, dvs. de bokstäver vi använder oss av i dag... *Från latinnet har vi fått advent, altare,*

Kapell, kloster, martyr, predika, profet, präst.

Till läsaren

- De flesta bilderna i boken är beskrivna och du hittar dessa i anslutning till bilderna.
- En bilaga med runalfabetet som taktil bild följer med boken.
- Baksidestext och bildförteckning har utgått.

Pedagogiska tips

- Gå igenom runalfabetet. Det följer med som en taktill bildbilaga till boken.
- Förutom att gå igenom runalfabetet använd ritmuff eller liknande för att visa hur runorna för uppgiften på sidan 309 och 310 ser ut.
- Visa hur versfötter markeras i svartskrift, så får eleven bättre förståelse för den text som nu beskriver detta – sidan 248.
- Några tecken är svåra att återge eller är helt nya för eleven. Det gäller tecken i avsnittet Svenskans historia, sidan 302 och framåt. Ett uttryck är skrivet på olika sätt och språk: grekiska, kinesiska/mandarin, ryska och japanska. Dessa är borttagna i denna bok. Uppmärksamma eleven på detta och beskriv, kanske med en ritmuff, hur dessa ser ut, skiljer sig från varandra och liknar varandra.

Bildbeskrivningar

12

Aristoteles: "Hm ... Jag tror jag skriver nåt om det här. Retoriken!"

14

Cicero: "Vi kan uttrycka tankar och känslor genom talet".

15

Några människor möts och säger:

- De där gamla reglerna kan vi inte följa!
- Vad är de jämfört med inspiration?!

15

Churchill: "Vi ska strida på stränderna, vi ska strida på fälten och på gatorna, vi ska strida i bergen; vi ska aldrig ge oss!"

16

Kennedy: "Fråga inte vad ditt land kan göra för dig - fråga vad du kan göra för ditt land."

17

Martin Luther King talar inför en stor folkmassa.

25

Tankekartan för tal till "Min bästa vän": Så träffades vi, högstadiet, dina tre bästa egenskaper, dina frisyrer, dina intressen, konsert med Madonna, tågresa, den galna natten i Berlin, tågluffen, så är du, framtiden, dina planer, du om tio år

26

En låda med knappar sorterade i olika färger.

41

En kille sitter under träd och ser ut att vara väldigt nervös, som att han förbereder sig för något. Han håller händerna för ansiktet och blundar.

42

En tjej pratar med två andra tjejer. Hon ser glad ut och gestikulerar med händerna. Tjejerna hon pratar med tittar uppskattande tillbaka.

51

En öppnad burk Cambells condensed "Bra tal" soup innehåller etos, logos och patos.

55

Fyra elever sitter i en trapp och pratar.

59

En tecknad bild med en man i kostym i mitten. Hans ansikte är utsuddat och övermålat med gul färg. Runt omkring syns soldater, vapen och andra symboler för krig.

62

En ryggsäck full med saker som kan vara bra att ha med på resa ex en karta, en klocka, pengar, fickkniv och en flaska.

64

Cambells burksoppa innehållande etos, logos och patos.

68

Publiken viftar med svenska flaggor.

74

Ett sällskap äter middag ute i det gröna. En man står upp och skålar med de andra som höjer sina glas.

78

Alice Bah Kuhnke på scenen i småländsk hembygdsdräkt.

83

Foto av Petra Mede. Hon sitter på en stol med korslagda ben och ler.

92

En lertavla med kilskrift från Mesopotamien ca 3200 f.Kr. Kilord- och stavelseskrift skriven med kilformade tecken på en lertavla.

93

Foto från en expedition i ett polarområde. En dykare har hämtat upp prover som två medarbetar på iskanten tar hand om.

98

En person i nunnedräkt sprayar graffiti på en mur.

100

Publikbild från en festival.

103

En elev skriver rapport med hjälp av laptop och böcker. Hon använder understrykningspenna och för att lättare hitta tillbaka till viktiga sidor har hon markerat i böckerna med små post-it lappar.

105

Blandade bokstäver samlas ihop och blir till text i en bok.

110

En flicka på en äng försöker fånga "flygande böcker" med en håv.

113

Ett par ben med olika utseende. Ett med blå fotbollsstrumpa och fotbollssko, ett med rosa strumpa och klacksko.

123

Teckning av den danska lilla havsfrun med den danska flaggan målad på stjärten.

124

En tjej gör "citattecknen" i luften med pek- och långfinger böjda.

133

Fyra finklädda personer sitter i en soffa. De ser ut att leka viskningsleken. Killen som sitter längst ut till vänster ser ut att bli chockad över det som viskas i hans öra.

141

Teckning av hjärnan och de olika delarna ett PM innehåller: rubrik, källor, inledning, utredning, disposition, avslutning och källförteckning.

148

En städare med mopp och vagn på en vårdcentral.

150

En glad Zlatan tränar fotboll med ungdomar. I mål står en kille med texten "Ibrahimovic 8" på ryggen.

156

En man stirrar intensivt på en upplyst jordglob.

158

Fyra personer sätter upp bilder i sorterad ordning på en vägg.

161

En grupp elever sitter runt ett bord och arbetar tillsammans. På bordet står en dator och några böcker ligger uppslagna.

167

En liten vit, korthårig chihuahua står vid sin mattes fötter. Hunden är så liten att den bara räcker halvvägs upp till knät, trots att den står på bakbenen.

171

En reklamaffisch för filmen "Skriet från Vildmarken" med Clark Gabel, Loretta Young och Jack Oakie.

175

Ett konstverk på en stor husvägg. En mur, en avbild av målaren själv på en hög ställning som visar hur han nått upp, samt texten "Bonjour tristesse" med stora svarta bokstäver.

179

Två killar sitter en bit ut i vattnet och läser var sin bok.

181

En ung kvinna i röd klänning och målade röda läppar.

183

Ogräs växer mellan sprickor i sten.

185

Interiör inifrån ett varuhus med flera våningar fyllda med varor och rulltrappor sin förbinder våningsplanen.

186

En strid utspelar sig. Fotograferna tar bilder och springer sedan för att ta skydd.

194

Scen ur ett fantasyäventyr. Krigare med sköldar, hästar och vapen strider. I bakgrunden syns en borg med torn.

196

Svartvitt foto av Karl, med bakåtkammat hår och runda glasögon, i skjorta och kavaj.

197

En cabriolet framför en stor filmduk med texten "Olympic drive-in theatre".

198

Två personer utför en dans på en mur. En står på händer, en gör ett högt hopp med sträckta händer.

202

En svartklädd sorgsen kvinna tittar i ett fotoalbum med svartvita porträtt.

205

Skådespelare med vitmålade uttrycksfulla ansikten och fantasifulla dräkter.

207

En kvinna sitter på några koffertar och resväskor. På väggen bakom henne, en världskarta.

208

Interiör från ett stenhus. Allt är en röra med trasiga fönster och takbjälkar som fallit ned.

213

Ett dockhus illustrerar olika händelser i en kvinnas liv. Hon borstar tänderna, sover, pratar i telefon, äter frukost, jobbar vid dator, klär sig fin och sminkar sig för att gå ut.

216

En huggorm i röd ton på framsidan av boken "Blodets meridian", Cormac McCarthy.

219

I ett fjälllandskap ringlar ett vattendrag fram. Det är sommar och solen skiner, men över bergstopparna längre bort har molnen fastnat. En samling hus med röda tak syns på avstånd.

222

Två personer på ett café tittar förvånat upp på den storgråtande kvinnan framför dem: - Skit också, jag är helt jävla normal! Fattar ni hur det känns? va? va?

225

En serienovell.

- 1 En drake anfaller. En riddare berättar. "Utan förvarning kom den. Vi hade ingen chans mot nåt sånt. När den äntligen gav sig av var det bara aska kvar av vår by.
- 2 Draken flyger iväg men tar med sig en person. Riddaren fortsätter: Och med sig tog den vår fagraste ungmö. Fröken Penelope.
- 3 Riddaren ska försöka hämta tillbaka henne. Nu är det upp till mej att besegra draken och rädda jungfrun.
- 4 Han närmar sig en bergshåla och går in med svärdet framför sig. Djupt inne i mörkret har det fruktade monstret sitt näste.

- 5 Djupt, djupt inne i mörkret. märkligt. det luktar svavel?. Draken sprutar eld! Riddaren går till attack men träffas av svansen "sock", "thud" och han faller till marken.
- 6 När han vaknar upp står Penelope böjd över honom. "vakna! Såja, nu börjar han kvicka till".
- 7 Draken lyfter upp honom i luften och håller honom upp och ner. "Ah! Lady Penelope, där är ni!... upp och ner.? Alldeles riktigt min ädle riddare. Frågan är vad DU gör här? Jag är här till er undsättning och hoppas få ert hjärta i utbyte. För det första ser det ut som om du är den i behov av undsättning. För de andra är jag upptagen".
- 8 Hon kysser draken. "Mitt hjärta tillhör Leonard. Leonard?? Mmm han heter så".
- 9 Du förstår att det finns väldigt mycket stolar i att terrorisera byar och då kan man inte låta sådana som du komma i vägen. Leonard gör vad du ska! Blodet sprutar "krunch" "fssch" när draken klämmer ihjäl riddaren.

234

Målningen föreställer en kvinna som avslappnad vilar i ett hav av oljefärg.

237

En gatubild. Någon tittar ut genom ett fönster där en man precis passerar.

239

Handkolorerat fotografi. En liten flicka står framför ett stort trähus och ser lite förlägen ut, bredvid henne står en räv. En äldre flicka med kryckor tittar på djurorkestern som spelar framför huset. En flicka med parasoll är på väg bort. Röda rosor klättrar upp längs husets väggar.

241

I ett tomt omklädningsrum ligger en ensam handduk kvar på en bänk.

242

Himlen "rinner" ned från molnen och skapar en känsla av fukt eller regn. I bakgrunden en ruinstad. Siluetterna i målningens förgrund är målade platta och grafiska. De står som ödsliga tecken för ett landskap som tycks övergivet tills man plötsligt känner igen den som en skulpturgrupp av Picasso.

246

Två ekor på stranden vid ett spegelblankt vatten.

250

En liten viol har lyckats växa upp i mellanrummet vid stenplattorna.

252

Ett vinterlandskap om natten. Norrskenet strålar bakom det vita ensliga huset.

258

Personer på en teaterscen förbereder inför nästa föreställning.

263

Ett praktfullt rum, med sirliga guldfärgade blommönster i taket, fina lampor och stolar i röd sammet.

267

Emma ligger i sängen, räcker ut tungan när hon sträcker sig efter barnvagnen bredvid.

268

Två teatermasker bredvid varandra, den ena glad den andra ledsen.

271

Lena Olin sitter på en stol, Peter Stormare står bredvid och böjer sig ner mot sin kvinnliga motspelerska. De omfamnar varandra lidelsefullt.

298

Foto av Sara Stridsberg med röd schal på huvudet.

301

Ett café med skylten "FRUSEN GLÄDJÉ, Natural Ice Creams Waffles & Cookies"

304

Indoeuropeiska språk

Germanska språk

Nordgermanska

Indo-iranska språk

sanskrit, hindi, bengali, persiska, kurdiska

Romanska språk

rumänska, portugisiska, spanska, italienska, franska, latin

Östgermanska

gotiska

Östnordiska språk

Danska, svenska

Västnordiska språk

isländska, norska, färöiska

Västgermanska

tyska, engelska, nederländska, afrikaans, jiddish, frisiska

Slaviska språk

ryska, ukrainska, vitryska
tjeckiska, slovakiska, slovenska
serbiska, bosniska, kroatiska
makedonska, bulgariska, polska

Keltiska språk

Gaeliska, walesiska, bretoniska

Baltiska språk

Litauiska, lettiska
Albanska
Armeniska
Grekiska

306

Ett gäng killar dansar breakdance och gestikulerar/uttrycker sig också med händerna.

308

Bokstäver ristade i sten - runornas alfabet.

310

Sigurds ristningen beskriver händelser både bakåt och framåt i tiden. Sigurd sitter naken vid elden (1) och steker drakhjärtat åt sin fosterfader Regin som är Fafnes bror. Med denna tjänst bötar han för Fafnes död. Hjärtat är inte färdigstekt, när Sigurd känner efter bränner han tummen och får den blodig. Tummen stoppar han i munnen, och drakblodet gör att han genast förstår fåglarnas språk, vänder om sig och lyssnar. Fåglarna i trädet (2) säger att Regin inte tänker hålla sitt löfte om förlikning och ämnar döda Sigurd, som då slår huvudet av honom. Regin (3) ligger redan död bredvid sitt huvud och Sigurds häst Grane (4) är redan lastad med Fafnes guld. Ett hopp bakåt i tiden visar Sigurd i rustning (5). Han hade gjort sig en grop på Fafnes väg till vattnet. Nattetid stötte han svärdet nedifrån genom drakkroppen. Meningen var att han genast skulle drunkna i drakblod, men gropen rann över i tid. Sista bilden föreställer Utter med guldring i munnen (6), och leder till sagans början, där asarna Oden, Höner och Loke är på vandring.

317

4 personer till häst som skrittar ut genom en öppning i ringmuren som omgärdar Visby. De är iklädda medeltida kläder och hjälmar som täcker ansiktet. Även hästarna är klädda i täcke som matchar ryttares klädedräkt. De håller varsin flagga.

320

Framsidan på Then Swänska Argus, N:o I Omne tuli punctum qui mifcuti utile dulci.
Horatius.

322

Personer försöker stoppa vattnet som sprutar ur en slang.

326

Jeans hänger på tork på en lina mellan två hus.

330

Människor har formerat sig och bildat tecknen för man, en ring med pil, respektive kvinna, en ring med kors.

335

En siluett av en tiger spraymålad på en vägg. Framför tigern en smiley med en hand som gör segertecken och ett rött hjärta.

336

En soptunna målad i rosa med texten " Jag ska måla hela världen lilla mamma".